

Ægtefælle arve Halvdelen af afdødes Formue, saafremt der efter den afdøde fandtes Fader, Moder, Søskende, eller Søskendes Afkom. Under Behandlingen i Landstinget sidste Vinter indskrænkedes Kredsen af de nævnte Slætninge til Fader, Moder og Søskende; i nærværende Lovforslag er ogsaa Søskende gaaet ud. Dette er foranlediget ved, at det normalt maa antages at være stemmende med den afdødes Ønske, at den efterlevende Ægtefælle arver fremfor Søskende eller disses Afkom. I Folketingets Vedtagelse i 1920 var der tillagt den længstlevende Ægtefælle fuld Arveret til den afdødes Formue, og hvis den længstlevende ikke indgik nyt Ægteskab eller traf anden testamentarisk Bestemmelse, skulde den hele efterladte Formue ved den længstlevendes Død deles med Halvdelen til hver Ægtefælles Arvinger efter Loven. Jeg har altsaa forsøgt i Overensstemmelse med Ændringsforslag, der blev stillet af det radikale og socialdemokratiske Parti i Landstinget, ogsaa at lade Søskende udgaa her. Jeg skal dog indrømme, at der juridisk set kan være Tvivl om, hvorledes Regelen skal forstaas.

Som man ser, er der i det hele ikke ændret væsentligt i de tidligere Lovforslag og navnlig ikke i den Skikkelse, som det sidste Lovforslag havde faaet efter Behandlingen i Landstinget. Regeringen har følt sig bundet ved de hidtidige Forhandlinger og særlig ved den omfattende Enighed, som det paa næsten alle Punkter lykkedes at tilvejebringe i Landstinget. Ønsket om nu snarest at naa til Vejs Ende med Forhandlingerne om Ægteskabslovgivningen har naturligvis ogsaa bidraget sit til, at jeg, som jo nøje har kendt Forhandlingerne i Landstinget, har resigneret overfor enhver mulig Tilbøjelighed til at betræde nye Stier. Jeg haaber, at denne Resignation vil give gode praktiske Resultater gennem det høje Folketings Behandling af Lovforslaget.

Forinden jeg slutter, kunde det maaske være paa sin Plads overfor Offentligheden, der ikke vil have kunnet følge disse endeløse Forhandlinger om Ægteskabslovgivningen, og som ikke forstaar alle de juridiske Detailer eller Finesser, med et Par Ord at besvare det Hovedspørgsmaal, som navnlig Kvindene vil rejse: Indfører nu ogsaa dette Lovforslag, hvis det vedtages i den foreliggende Skikkelse, en virkelig Ligestilling mellem Ægtefællerne i Ægteskabet? Er man ved dette Forslags forhaabentlige Gennemførelse naaet til Vejs Ende af den lange historiske Udvikling, som allerede indledes ved Christian den Femtes Danske Lov. Hertil maa man

svare: Absolut nej, for saa vidt man tænker paa den reelle Ligestilling, thi her vil altid praktisk taget den faktiske økonomiske Overlegenhed normalt gøre sig gældende i Mandens Favør. Men i hvert Fald indenfor de saakaldte lykkelige Ægteskaber gælder som bekendt den Regel, at ingen Kvinde ermere uafhængig end den, der er afhængig af den Mand, der elsker hende, og lykkelige Ægteskaber findes der jo endnu i Tusindvis, trods alle det nuværende Samfunds nedbrydende Tendenser. Hvis man derimod stiller det rimelige Spørgsmaal, som man kan stille til en Justitsminister, om Ligestillingen er gennemført juridisk, saa vidt dette kan gøres ved Lov, vil jeg svare: Ja, der er kun paa 4 underordnede Punkter efter dette Lovforslag Forskel i den retlige Stilling mellem Ægtefæller. Disse 4 Punkter er følgende: I Lovforslagets § 8 er det bestemt, at en Hustru ikke kan hensættes til Afsoning af de hende paalagte Bidrag til Mandens Underhold. Men end ikke de mest passionerede Kvindesagsforkæmpere ses at have krævet Ligestilling i denne Henseende — her er et eneste Punkt, hvor man indrømmer en naturlig Forret for Manden. Det andet Punkt er § 11, efter hvilken Hustruen under Samlivet i Forhold til Trediemand er berttiget til paa eget og Mandens Ansvar at indgaa sædvanlige Retshandler til Fyldestgørelse af sit særlige Behov. En tilsvarende Regel findes ikke for Manden, idet man har ment, at Hustruen, der i de normale Tilfælde, hvor Manden er Forsørger, i Regelen ikke kan antages at have de fornødne Midler mellem Hænder, dog bør kunne tilfredsstille sit særlige Behov saaledes, at Manden i disse Tilfælde ogsaa bliver ansvarlig. Jeg tror, at denne Undtagelse er rigtig, selv om den i visse Tilfælde vil glæde visse Stormagasiner mere end visse Mænd. Det tredje Punkt angaar Gældsansvaret, hvor Forældelsesfristen for Hustruens Vedkommende er sat til et Aar, under Hensyn til at Krav paa Hustruen, der i de normale Tilfælde, hvor Manden er eneihvervende, ikke kan antages at have mange Midler til sin Raadighed, bør gøres gældende indenfor en passende kort Frist. Endelig er der som en fjerde Undtagelsesregel den i § 36, jeg før nævnte om, at Ægtepagter i visse Tilfælde skal godkendes af Justitsministeriet, naar de er indgaaet under Ægteskabet.

Paa disse 4 Punkter — flere tror jeg ikke, der er — har jeg ment at maatte sætte Hensynet til det praktiske Livs Krav, altsaa reelt Hensynet til Hustruens normalt svagere økonomiske Stilling, over Hensynet til den rent formelle Jura, fordi Livet nu en Gang